

Universul Literar

PREȚUL ABONAMENTULUI în țară: pe un an 60 lei. în străinătate pe un an 120 lei.

Tăurul lui Jouvet

(Vezi explicația în pag. 5 și 6).

FONTAINEBLEAU

Frumoasa, celebra, inspiratoarea pădure Fontainebleau de lângă Paris care în nenumărate rânduri a fost devastată — în parte, — de incendii, a putut să fie un refugiu de liniște, de odihna minții, de reculegerea sufletului, în plină natură, în mijlocul sigurătății puternice a stejarilor giganți și a stâncilor.

Această celebră pădure, invadată în timpurile din urmă de turiști, acest Barbizon, cu castele elegante, am cunoscut-o așa cum a transmis-o legenda, cuib adevărat al pictorilor-tărani cari lucrau cu opinci și cu sumanul pe umăr. Când, acum câțiva ani în urmă, prin 1911, am citit știrile sinistre, telegrafice, spunând în trei cuvinte dureroase: „pădurea de la Fontainebleau arde“, am simțit acea dureroasă emoție ce o simți când o ființă scumpă e amenințată.

Căci, și eu, mi-am plimbat când-va, în adolescență, reveriile pe sub bolțile întunecate, presărate cu luminișurile fermecătoare ale amurgurilor zilelor de vară, odihnindu-mi mințile și potolindu-mi răsvrătirile înduioșătoare ale inimei, împărtășindu-mi ființa cu adâncă și împărătească împărăție a singurătății!

Și ce sinistre amintiri în acea dramatică telegramă vestitoare de incendiul pădurei dela Fontainebleau!

Când te gândești că chibritul vreunui visător solitar, imprudența vreunui fumător ce trece nepăsător, poate să producă un astfel de dezastru! Un articol din o lege specială, interzice de a se fuma prin păduri. Poți însă, să împedici pe un turist să aprindă țigara, și celebrul pictor de pe vremuri tatăl Corot, când se ducea în faimoasa pădure, sau venea odată cu cutia de culori în mână și cu pipa, celebra sa pipă, în buzunar?! Pentru o pădure în timpurile de secetă, chibritul vizitatorului e tot astfel de temut (de periculos) ca și curentul acel etern neprevăzut al unei forțe pe care am capturat-o și am subjugat-o fără a fi totuși stăpâni cu totul, electricitatea!...

A doua zi după războiul mondial, amiralul *La Roncière Le Noury*, deplângând căderea arborilor cari au trebuit să fie tăiați, în jurul Parisului ca să asigure apărarea Parisului, spunea:

— Voi părea feroce, însă arborii tăiați sunt mai triști de văzut decât oamenii morți... Trebuie atâția ani ca să crească un arbore frumos!...

Paradox de soldat, de sigur, pe care apărarea îl exasperă. O scănteie de locomotivă purtată de vânt, puțin cărbune incandescent căzut pe iarba deja arsă de soare e deajuns ca să se realizeze proiectul amiralului, mai sus citat: „Pădurea arde!“...

Trupele garnizoanei, locuitorii localității Fontainebleau înamorații de

pădure au făcut ce au putut ca să vie în ajutorul arborilor cari ardeau. Bătrânul Denecourt, acela care odinioară a făcut cărări în aceste subline singurătăți, a decorat cu săgeți roșii stâncile ca să călăuzească pe turiști, a botezat arborii, a făcut din pădure domeniul său, sărmanul Denecourt ar fi plâns (acum) de durere!

Pădurea, pentru acei ce o locuiesc, sfârșește prin a deveni un fel de ființă vie, și îmi amintesc aceste cuvinte înduioșătoare ale unui pădurar care ne conducea, vizitând vasta și superba pădure dela Fontainebleau:

— „Pădurea! O cunosc cum mă cunosc pe mine însumi, și pot spune chiar că o prefer mie însumi. O admir, pădurea, o stimez, pe mine însă nu mă stimez totdeauna!“

Am stimat-o și eu, și am admirat-o ca și acel om naiv. Am petrecut în această pădure zile superbe, odinioară! Barbizon, a cărora case trebuie să fie luminate cu lumină electrică, Barbizon, care are un salon de pictură, ca Paris și care are poate „planșe“ ca și Frauville. I-am cunoscut, acest Barbizon, liniștit și retras, ca un oraș la ora crepusculului! Îmi amintesc cu emoție de acea stradă mare, tăcută, unde odinioară, se putea vedea la dreapta, mergând spre alea Vacilor, care ducea în spre pădure, acolo într-o casă de țară, un om tânăr încă, care părea însă foarte bătrân, cu barba și părul lungi, înconjurat de copiii săi, ca un patriarh și care la lumina slabă a unei candelă, cum spune Ronsard, citea cu voce tare o carte veche.

Era marele pictor J. F. Millet care, după ce și-a schițat visările de artist pe pânze sublime, neperitoare, o zi întreagă, învăța Biblia pe familia sa.

Era sărăcia și onoarea și munca onestă, în acea umilită, și rămasă celebră locuință!

Millet, din toți artiștii timpului său, cari s'au inspirat din tainele sublime ale singurătăților Dumnezești din pădurea dela Fontainebleau, a suferit mai mult de sărăcie, până acolo chiar că nu avea cu ce să-și cumpere nici tutun!

Intr-o zi, povestește cu înduioșare Jules Claretie, marele academician francez, contemporan cu faimoasa epocă a școalei de pictură dela Barbizon, — unde și marele nostru pictor, N. Grigorescu, s'a împărtășit din sfințenia frumusețelor eterne și solemne, — în acea umilă locuință dela Barbizon, marele pictor Millet spuse peizagistului Lavielle, oaspetele său:

— Trebuie să plătesc mâine Luni, suma de 300 franci. Ia de aici tot ce vei vroi ca să-mi realizezi acești 300 de franci și caută să-mi poți găsi suma aceasta!

Era o Duminică. Millet și Lavielle aleseră printre desenele, schițele maestrului, acele din bucăți care ar putea să realizeze suma necesară a doua zi. Un desen, pe atunci, nu valora scump.

Erau însă, printre acele desene, unele frumoase cari ar putea seduce și să dezarmeze poate pe uzurarul negustor. Lavielle alege șaisprezece bucăți, — 16 pânze de Millet, al cărora total a permis pictorului să achite suma a doua zi. Luni. — pentru 300 de franci șaisprezece bucăți de Millet, din cari, o singură bucată astăzi s'ar vinde cu 20-25000 franci!

Marele evocator al acelor eroice timpuri ale artei franceze, devenită universală în urmă, a văzut deci pe acei oameni, în acele timpuri de erică mizerie! Mâncau seara împreună, Ferdinand Chaigneau, Georges Soupe și Claretie, la hanul bătrânului Ganne care, pe atunci, era un adevărat han, cu plafonul cu grinzi, cu ferestrele cu geamuri verzi, farfurii de faianță, — și copiii din Barbizon, în stradă, se apropiau de fereastră, priveau înăuntru, se extaziau și văzând acel lux de furculițe și de linguri, scoteau strigăte de uimire pe cari maestri le auzeau seara:

— Sunt bogați!

Erau bogați, în adevăr. Bogați de speranță ca și Ornal, în vechiul vodevil uitat, era bogat de amor!

Henry Fonginer, printre bluzele albastre ale acelor celebri pictori rurali, își plimba un fel de halat elegant, și fiecare la rândul-i întrerupând fiecare repriză cu oarecari discuții este-

IMPROVIZARE

— După citirea poeziei „Lacul“ de Lamartine —

*O, Lamartine, maestru sublim al cugetării,
Adesea, în tăcere, citeai-ai cântul tău
Și 'n viața poeziei, spre culmile visării,
Las t-am să s'avânte duios sufletu' meu.*

*Ca muza-ți repetat-am: Oprește, vreme, sborul
Și lasă fericirea acelor ce iubesc;
Nu-i amăgi o cură, să simți 'n urmă dorul
Și cruda suferință atât cât viețuiesc.*

*Zădărnica dorință, vrăa vremea s'o asculte?
Căci toată fericirea himeră-i pe pământ,
Iar cel ce o 'ntrevede t-e partea lacrimii multe,
Sfârșind ori-ce speranți în lacomul mormânt.*

Maria Oprescu

tice, în atelierul lui Chaigneau, pictorul oilor, vecin cu Charles Jacque, care se ruina cu creșterea găinilor.

„Pădurea arde!“ ce sinistre și dure roase cuvinte ! Există o societate care protejează pădurile, peisagiile. Această societate lucrează ca să împedice ca săcurea pădurarului să nu taie pădurile pline de umbră. Ea ar trebui să se preocupe mai mult încă de acei trecători cari n'ar renunța cu nici un preț, pentru un regat chiar, la o țigară; și cum se pune la oarecari distanțe, anunțuri cari scriu: *Vânătoarea oprită*, să se pue anunțuri vizitatorilor solitari, declarând fumatul interzis. Știu bine că aceste interdicții sunt prea adesea ori platonice și că păzitorii pădurilor nu pot, totodată, să oprească pe acești braconieri ai țigărei. Aceasta pentru că pădurea ca și munții, e destinată pentru singurătate.

Viperile, în păduri, sunt mai puțin periculoase de cât fumătorii de tutun. Și ce timpuri fericite erau atunci când, ne întâlnind pe nimeni, sub vre-un stejar mare, tremurător, bătrân de atâția ani, vre-un visător se ducea să citească „*Contemplațiile*“ lui Hugo, sau fermecătoarele și dureroasele „*Noapți*“ ale lui Musset. care, și el, și-a plimbat suferințele inimei îndumnezeită de iubirea perversă a lui George Sant. — vre-o căprioară răătăcită le eșea în cale, făcând să suspine frunzele uscate sub gingașii ei pași !

Frumoasă, adâncă, fermecătoare pădure de la Fontainebleau ! Nici tu n-ai scăpat de nefericirile omenesti, tu care ai înobilat și ai potolit suferința atâtor suflete îndurerate și care ai inspirat dumnezeiasca creațiune artistică a unei generații de artiști, cari fac gloria geniului omenesc !

Petra T. Gâdei

Odată...

Și-a pătruns odată în pădurea verde.
A pătruns cu năsetul o boare de vânt:
Moi, umbrele serii cădeau pe liveze
Și suna frunzișul ca un dulce cânt.

Ah ! cânta pădurea aproape de mine
Ca o vraje plină de-un păgân fior !
Și'n a ei șoptire mi-a vorbit de tine :
De prima durere, — de întâiul amor !

O, de-atuncea, zile triste și bolnave
Imi răpiră pacea sufletului meu
Pe când a mea liră în vibrații suave
Te divinizează ca pe-un Dumnezeu !..

Ion Th. Ion-Hotarcel

Mustafa Kemal vorbește

— O ședință a parlamentului din Angora. — Un portret interesant —

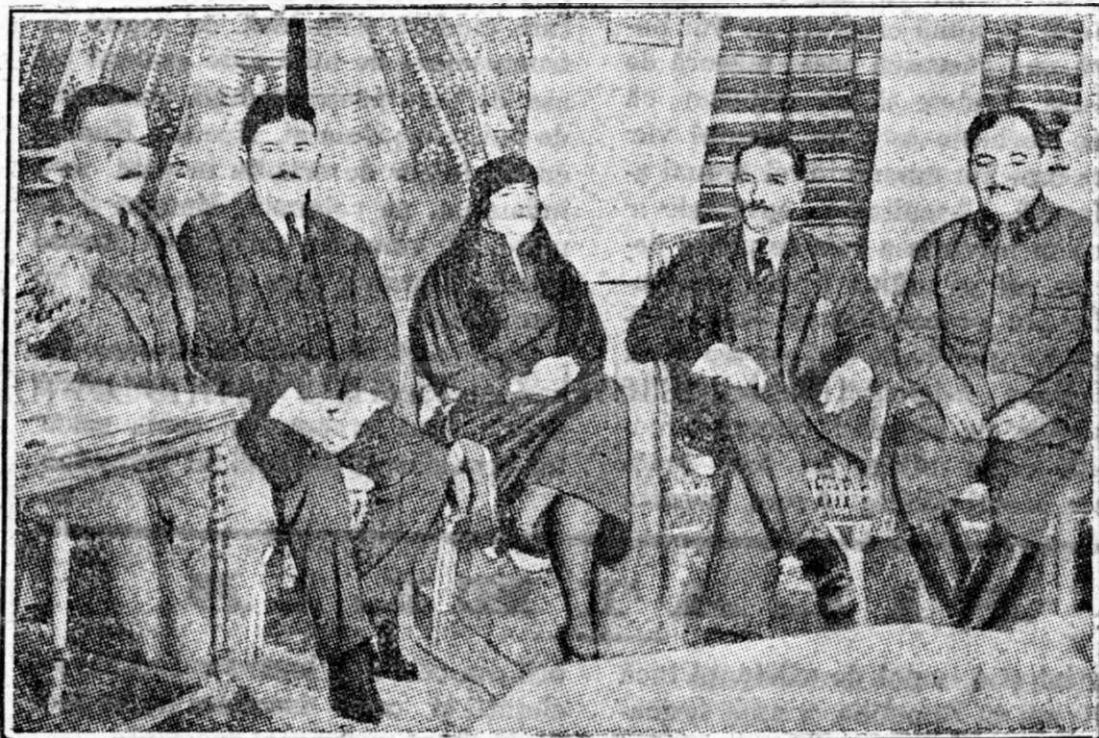
Cunoscutul scriitor francez Pierre Benoît, zugrăvește în „*Le Temps*“ pe generalismul turc astfel :

Discursul rostit la 1 Martie de Mustafa Kemal pașa în Marea Adunare națională din Angora, a fost reprodus și comentat în lumea întreagă și poate că a fost cunoscut la Paris înaintea mea care nu pricep turcește, dar care l'am văzut pe pașa vorbind: Neștiutor al limbii, mi-am putut concentra atențiunea asupra oratorului și auditorilor lui.

Mustafa Kemal se urcă la tribună. Observ că nimeni nu se ridică, nu aplaudă la apariția lui. Omul acesta, care absoarbe aici toate puterile, a sosit cu mai puțin aparat decât președinții Camerei sau Senatului delanoi.

casă. E păcat, căci nimic nu e mai interesant ca modelajul capului acestuia. Părul blond deschis bătând în roșcat, dat pe spate și lins. Ochii, faimoșii lui ochi de un albastru glacial, au arcadele sprâncenilor proeminente. Din văgăunele acestea întunecate scapă o privire aspră, fixă, bănuitoare. Singure, în rarele clipe de bună dispoziție, buzele surâd. Restul chipului își păstrează imobilitatea.

Cele mai bune fotografii prezintă imperfect această fisionomie, cu deosebire când pașaua e reprezentat de față. Obrazul devine atunci rotund, când în realitate este din potrivă, peste măsură de lunguiet. Umerii obrazului prea ieșiți dispar. Rămâne numai vecinicul încrêțit al sprâncenelor

Mustafa Kemal cu soția.

Il văd de profil într'o lumină slabă. Măine voi fi oaspele lui în vila dela Ciankaia și voi putea, pe când îmi va întinde o ceașcă de ceai, să controlez în amănunt primele mele impresii.

E înalt, larg în spete și totuși slab. Își citește discursul ținând capul drept, fără gesturi. Ceva izbește mai întâi la el : grija, mai mult încă, silința ce și-o dă să aibă ținuta corectă. Redingota e fără cusur. Pantaloniul sobru vârgat cu alb cade drept pe ghiata de lac acoperită cu ghetre deschise. La gulerul moale, se vede că cravata a fost legată cu siguranță dar a lene. Trebuie să-și închipuiască cineva îmbrăcămintea fără pretenție a deputaților de aci, spre a înțelege contrastul ce face această ținută. Pentru ca contrastul acesta să nu fie prea discordant, nici odată pașaua nu sporește prea mult apelurile la egăitate.

In cap căciulă de lutru pe care o poartă totdeauna numai afară din

Nimic de asiatic în capul acesta. Mai de grabă descoperi la el marca balcanică. Mustafa Kemal e de origină rumeliotă. Unii magnați maghiari trebuie, cred eu, să-i semene.

Își citește discursul. De obicei vorbește mult, căci este un improvizator uimitor. A fost văzut de curând într'o mare colindă electorală pe care a întreprins-o, vorbind șase ceasuri fără cel mai mic simptom de oboseală. Astăzi însă n'are dreptul să lase nimic pe seama improvizării. E vorba de bilanțul unui sfârșit de an pe care-l prezintă Adunării. Sunt în el cifre cari trebuie citite.

Vocea e profundă, puțin surdă. Ghi-cesc părți din cuvântarea sa cari sunt pur enumerative. Dar deodată tonul se limpezește, cuvintele cad răspicarte. Era ceva de scos la lumină. Deputații aplaudă.

De altfel nu aplaudă decât foarte puțin. Ascultă cu atenție, dar se vede că nu intră în obiceiul oriental

să-ți manifesti sgomotos sentimentele. La noi, un orator de categoria a treia, ar câștiga de sigur un succes dublu.

După ședință am vrut să cunosc părțile din discursul acesta cari recoltaseră aplauze. Erau constant acelea cari se puteau interpreta în chip războinic. Și amănunt curios: elementul moderat e reprezentat aci prin Mustafa Kemal și dinpotrivă Adunarea este aceea care se arată întransigentă asupra tuturor chestiunilor din cari ar putea ieși război. Dacă mâine bubuie iarăși tunul în Orient, înseamnă că pașaua a fost întrecut de extremiștii Adunării, de stânga ei, nu de dreapta. Ce riscă ei, de vreme ce răspunderea rămâne întreagă militarilor?

Mustafa Kemal ponderator! Este toată lumea convinsă de această idee la Londra, la Roma, la Paris? Nu sunt tocmai sigur, de și se poate reciti cu atenție ultimul lui discurs. Oamenii de bună credință nu vor putea să nu-l găsească peste măsură de moderat. Trebuie să ne amintim că cel ce vorbește este un general victorios care nu amenință, ci numai avertizează. Ascultați-i cuvintele acestea în privința a ceea ce poate deveni de azi pe mâine frontul Mossulului: „In eventualitatea unui război pe frontierele de sud-est ale țării, în vederea asigurării prescripțiilor teritoriale ale pactului, oare cari măsuri de ordin militar au fost luate despre Mesopotamia. Acum, armata

noastră e prevăzută cu tot materialul modern și se află în bună stare“. Un astfel de limbaj este, credem noi, cel mai bun mijloc de salvagardare a păcii. Englezii au în sufletul lor cea mai mare stimă pentru cine le vorbește în felul acesta.

Bănuesc că atențiunea lor se va fi oprit cu deosebire asupra părții din discurs consacrat „la întărirea raporturilor de amicitie cu guvernul din Afganistan și din Persia“. E cu neputință să se spună mai multe și mai serioase lucruri, în mai puține cuvinte.

Vila dela Ciankara este în ceasul acesta o cutie unde s'au întrunit cele mai bogate daruri oferite de Islamul întreg aceluia care simbolizează rezistența la opresiune. Pe zid atârână sabia șeicului Senușilor. Iată un dar semnificativ pentru cine cunoaște influența religioasă a donatorului. Am văzut ceva mai mult. Luând cu respect un volum splendid cu legătura ciudată și închisă, cu pagini înfrumusețate de minunate gravuri tot așa de bine păstrate după cinci sute de ani ca'n prima zi, Mustafa Kemal, cu un fulger de orgoliu în ochi, ne-a îndemnat, pe colonelul Mougin și pe mine, să admirăm darul ce-i făcuse Persia: Coranul care a aparținut lui Tamerlan.

Diplomații chemați să discute din nou cu Angora, să nu uite nici odată aceste două amănunte: sabia șeicului Senușilor și Coranul lui Tamerlan.

V. B.

FILATELIA

Puțini știu la noi de existența încă de 30 ani în România, a unei serioase organizațiuni filateliste, cu sediul în Capitală.

Aceaste societăți au de scop strângerea de legături între numeroși filателиști din țară și mai ales a celor din Capitală. Se fac comunicări și studii foarte interesante, de pe urma cărora membrii ei își pot completa ori forma o adevărată educațiune filatelică.

Societatea dispune de o bibliotecă numeroasă, cuprinzând cărți și reviste în toate limbile, și e pusă la dispozițiunea celor interesați.

Reputația acestei societăți este bine stabilită în toate cele 5 continente. Datorită ei, membrii pot căpăta legături cu filателиști de pretutindeni, cu cari pot face diferite schimburi menite să le completeze colecțiunile.

Deasemenea societatea pune la îndemână membrilor noutățile apărute pretutindeni, face estimări și expertize în mod gratuit.

Persoanele serioase sunt bine venite. În societate sunt înscrși mem-

brii din cele mai bune straturi ale societății și orice înscriere nu se face decât după referințe excelente.

Informațiuni se pot cere redactorului acestei rubrici.

Mărcile de ocupație

În timpul ocupațiunei au funcționat în teritoriul ocupat 4 oficii străine și anume: german, austro-ungar, bulgar și turc.

Fiecare, din aceste birouri, — afară din cel otoman, — au pus să circule mărci din țara de origină, surșargând mărcile lor cu diferite surșage.

Turcii au avut o șampilă specială.

Să ne ocupăm de fiecare:

Germanii au surșarjat mărci germane și românești cu inscripțiunile: *M. N. i. R.* întâi într'o căsuță, apoi cu surșarj gotic și în urmă cu surșarjul *Rumänien*.

Timbrele de ajutor și fiscale au fost deasemenea surșarjate cu aceiași inscripție.

Armata a 9-a care era combatantă a emis mărci cu surșarj special: *gültig 9 Armee*, pe mărci germane, fiscale și de ajutor românești,

Timbrele-taxe au fost deasemenea surșarjate.

Austro-ungurii au emis 2 serii, cuprinzând fiecare câte 17 valori, având una inscripțiunea roșie, iar cealaltă neagră.

Bulgarii s'au mulțumit a emite 4 mărci, cu inscripțiunea în limba bulgară (poșta în România 1916-17).

Turcii au șampilat mărcile lor cu inscripție în germană și alta în limba turcă.

Tirajul acestor mărci a variat: multe epuizându-se după primele zile dela emisiune, de exemplu: marca cea de 40 bani din I emisie cu căsuță și emisia armatei a noua, compusă din 4 valori.

Există numeroase varietăți, din care unele foarte interesante și foarte rare în acelaș timp.

Expozițiunea Filatelică Internațională din Londra, se va deschide cu mult fast la 14 Mai, și va dura până la 26 Mai a. c.

La această Expoziție, vor veni f. mulți colecționari din întreaga lume, fiind invitată aproape toată clasa selectă filatelistă. Sunt mari speranțe că se vor face vânzări importante, întrucât această Expoziție, posedă cele mai frumoase colecțiuni generale și parțiale din întregul univers. Odată cu deschiderea ei se vor emite și mărci de reclamă oficiale, autorizate de Stat.

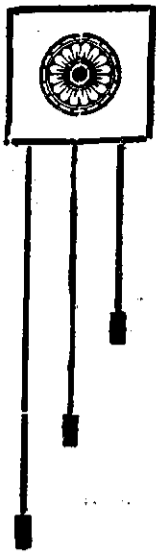
Poșta din Elveția, a luat măsură pentru instalarea unei mașini speciale pentru francarea automată a corespondențelor, aceasta în virtutea art. 13 din convențiunea Uniunii Postale Universale, stabilite în ultimul congres din Madrid.

În ultimul timp s'a stabilit în cercurile filatelistice din Anglia că, cloreformul este mult mai folositor ca benzina, pentru constatarea justă a filigramelor. El mai are proprietatea fermă că conservă bine guma mărcilor noi și îi păstrează originalitatea.

În curând se vor emite în Grecia, de către guvernul elen provizoriu, o serie de mărci comemorative, f. frumoase, atât ca desen, cât și ca subiect, simbolizând Independența Greacă dela 1821 și alte evenimente istorice a poporului elen.

Germania a luat măsuri să suprimă taxele de plată, surșarjând mărcile din curs cu: *dienst marke*. S'au surșarjat următoarele valori: de 10, 30, 40, 50, 100, 200, 300, 400, și 500 mărci.

C. Oz.

BASMUL

*Basme!... Basme!... Lume ascunsă 'n taina vremurilor duse
Basme, clipe de uitare ce se revărsă somn de gen,
Basme!... Zmei cu feji în luptă pentru albe Cosânzene
Cât de sfinte sunteți basme de bătrânii noștri spuse:
Când afară zarea cerne fulgi de nea și 'n casă-i bine,
Când îi hăue 'n fereastră pribegitul vânt, gerosul --
Blând bunica povestește un basm lung la fel cu torsul:
Fusul sfâr: a fost odată, sfâr... de mult, încet în tine
Parcă-o vrajă mi mângâie gura buclele, pe gene
Parcă, nu știu cum, se lasă greul plumb al lui „Moș Ene”.
Și atâta pace sfântă basmul deapănă pe fir,
„Uite, și-am adus, domnișă, cel din urmă trandafir!”*

Petre Antonescu

Paul Hervieu

TAURUL LUI JOUVET

— Vezi ilustrația din pag. 1 —

I

Pe Coasta-Mare, pe care n'au putut să crească arbori, Hugues Barros păzește o turmă de două sute oi, din care un sfert sânt ale lui.

De trei luni își duce oile lui fometoase prin mijlocul pășunelor răsleț pe care le-a arvunit pentru cât o ține vara, între munții Archets, Combelouve, Băile Ursului, și lacul lui Jouvét.

Astăzi așteaptă merindele săptămânii; — cele pe care le-a avut s'au isprăvit și e foame.

Înainte de a se mișca încet; și câteva fuioare negre se strecoară printre mulțimea spinărilor albe.

Hugues Barros stă în picioare rezimându-se pe o bătă sdravănă, peste care el a făcut cu cuțitul mai multe creștături și înflorituri.

Umerii lași umplu mantaua largă de cuirasier pe care a cumpărat-o, iarna trecută, dela unul din aceia care aduc cu ei efecte de reformă și le vând prin bălciuri. Când crivățul strânge bunul vestmânt de postav, vârându-l și lipindu-l în scobitura deșertului, partea de jos a pantofilor de plisă se arată răsucită peste cismele de toval. Fața nespălată și aspră a ciobanului este adăpostită de marginile largi și pleoștite ale unei pălării de păslă părilită de dogoarea soarelui, îmbăxită de praf și ciuruită de ploii.

Hugues se uită mereu la drumul făcut de soare pe bolta cerului și ascultă necăjit cum îi chiorăie mațele.

În sfârșit, cei doi dulăi ai săi se apropie de el și mărăie mișcându-și urechile ascuțite.

Pune ca streășină mâna-i bătătorită în dreptul ochilor.

Nevasta lui Barros duce, sub brațului stâng, un coș mare și, cu pumnul mânei drepte, trage după ea un taur slab, cu picioare scurte, având un corn rupt și cel lalt plecat în jos.

Din când în când, print'o simplă mișcare a capului dat înapoi, îndărâtnicul animal, oprește'n loc pe aceea care-l duce și-și plimbă cu desfătare limba-i roșcată pe coastele lui negre.

— Da nu mai vii tu astăzi? strigă ciobanul.

Dar nevasta lui care ș'a pierdut răsufirea urcând coasta, nu răspunde nimic.

El iar îi zice:

— Cemi aduci? De unde ai luat vita aia pe care o tragi după tine?

Când femeea Barros ajunsese pe creștetul muntelui, lângă bărbatul ei, se grăbi să răspundă găfâind:

Igiena Frumuseții

Sfaturi practice pentru întreținerea frumuseții și a sănătății feminine.

Chrysanthème. Loco. — Singurele sbârcituri ale feței pe care știința poate și trebuie să le combată, sunt cele timpurii, pricinuite de contracțiunile prea dese ale unei anumite părți a obrazului, de ticuri nervoase, etc., la persoanele care nu au atins limita tinereții. Firește că această limită nu o putem preciza noi, ea fiind ușor de stabilit de ori ce femeie sinceră cu ea însăși.

Pentru acest fel de sbârcituri și numai pentru acesta, se recomandă spălături pe față cu următorul amestec astringent și tonic:

Rp: Apă de trandafiri 200 gr.
Lapte de migdale, gros 50 gr.
Sulfat de alumină 4 gr.

M. S. A.

Dizolvați bine, filtrați totul print'o hârtie de filtru.

Mimi. R. Cluj. E într'adevăr dezagreabil ca mâinile frumoase să fie în permanență umede din cauza transpirației. Nu este totuși o infirmitate așa cum credeți d-v. Iată un leac minunat și simplu:

Frecați-vă mâinile, de două, trei ori pe zi, cu o jumătate de linguriță din următoarea preparație:

Rp. Apă de Colonia 90 gr.
Tra de Belladonă 15 gr.

Nicolette. Ploesti. E laudabil faptul că treburile de bună gospodină v'au îngroșat unele regiuni ale mâinilor, însă, de acord cu d-v., că nu e frumos. Spre a împăca utilul cu frumosul iată ce faceți: Puneți câte o picătură dimineața și seara, pe locul îngroșat al pielii, din următorul amestec, care cu încetul, bine înțeles dacă pricina a încetat, va roade bătaura:

Rp: Esență tare de oțet }
Tinctură de Iod } părți egale

FULGI DE SOARE

Dorm florile pe pragul trecutului; iar voi, credințe 'nșelătoare, întâiul meu pas, mă rechemăți din răul, cu aripi de tăciune, să încerc statornicia surzitului popas...

O dungă de întuneric, își năruie tăiușul ca o secure cruntă peste încăperi jilave, când gândurile mele se întorc din rătăcire cu fruntea îmbătrânită; mai plânse, mai bolnave...

Sub poala unui munte cu umeri de rugină, genunchii mi se apleacă; în gând o rugă piere, când tremurări desprinse din culmi îndepărtate mă îmbrățișează 'n umbră, cu falduri de durere...

Ce trist!... O, câtă vreme s'a depănat!... Din ramuri cad frunze îngălbenite; pe drum se aștern petale. Și eu, aștept în besnă, cândva, să se desprindă, o rază de zâmbire, din zâmbetele tale...

Flori albe, flori menite să nprăstie parfumul, celor ce-și plâng nădejdea pe margini de cărare, se legăna bătăute de vânturi, ne înțelese, când prin pustiu se 'nfundă un cântec de 'ngropare...

Acelaș sclav, o umbră trudită 'n umbra nopții. — Eu, vechea încercare, de plânset și de cânt. înod amărăciunea cu fire de nădejde, și fruntea mi se apleacă cernitului vestmânt...

Târziu!... Fiori de moarte, din gohri se desprinde o gamă înduioșată. Prin liniștea târzie, aceeași umbră plânsă, aceeași desnădejde, rămâne 'nmormântată, în inima-mi pustie...

George Nutzescu

E mai ușor să fim buni față de toată lumea decât față de un singur om.

Știți ce e datoria? Aceia ce noi prețindem dela alții.

— Vita asta ciuntită m'a întârziat... Trebuie s'o păzești pe socoteala lui Tayot, până i-o trece căldurile... Nu se astâmpără nici pe pajiște, nici la staul.

— Și ce-o să ne dea Tayot pentru treaba asta?

— Mi-a spus că o să vă înțelegeți amândoi.

— Să-i spui să-mi dea un franc pe săptămână. Mai puțin nu primesc. Și eu plătesc nouăzeci de franci ca să fiu îngăduit să stau aici cu oile la păscut.

— Bine o să-i spui.

Pe când nevasta lui scoase din coș ce a adus, el să duce să caute un țaruș și un mai în coliba lui de bolovani. Bate apoi țarușul în pământ și leagă de el frânghia taurului, care-l privește cu ochi înrăiți.

Când se întoarse Hugues, se așeză pe un morman cercetându-și mulțumit merindele aduse și întinse pe pământul pietros, în jurul căruia vântul cleatină puținele fire de iarbă crescute p'acolo.

— Bine! zise. Pâinea de astă dată, e tăiată drept; e bună și brânza albastră, de lapte de vacă amestecat cu lapte de capră... Dar slănina!... unde e slănina? Ai fi uitat-o, zăpăcit-o!...

— Ai puțină răbdare, omule, îi zise nevasta lui Barros zâmbind. Uite slănina, și sarea, și tutunul, și două clondire cu vin, cu care să dai gust acrișor apei chioare din fântână.

Fără să mai zăbovească, ciobanul își potoli foamea, apoi, cu gura plină întrebă:

— Ce fac copiii? Al mai mare a început iar cu drăciile lui. O să facă multe pozne pișicherul ăla. Vai de femeile care i-o încăpea pe mână! Dar jandarmul s'a hotărât să închee un proces verbal în contra găștelor lui Iosif Marbre? Ar fi vremea. Și praful ăla de pușcă, pe care căruțașul trebuie să-l aducă din Albertville, când o să ni-l dea? Uite, tocmai o pereche de vulturi de ieri dă târcoale turmii pironind ochii pe miei.

Hugues Barros și-a terminat mâncarea. Scoate dopul de lemn al ploscii pe care a poartă atârnată de umeri și-i trage o înghițitură.

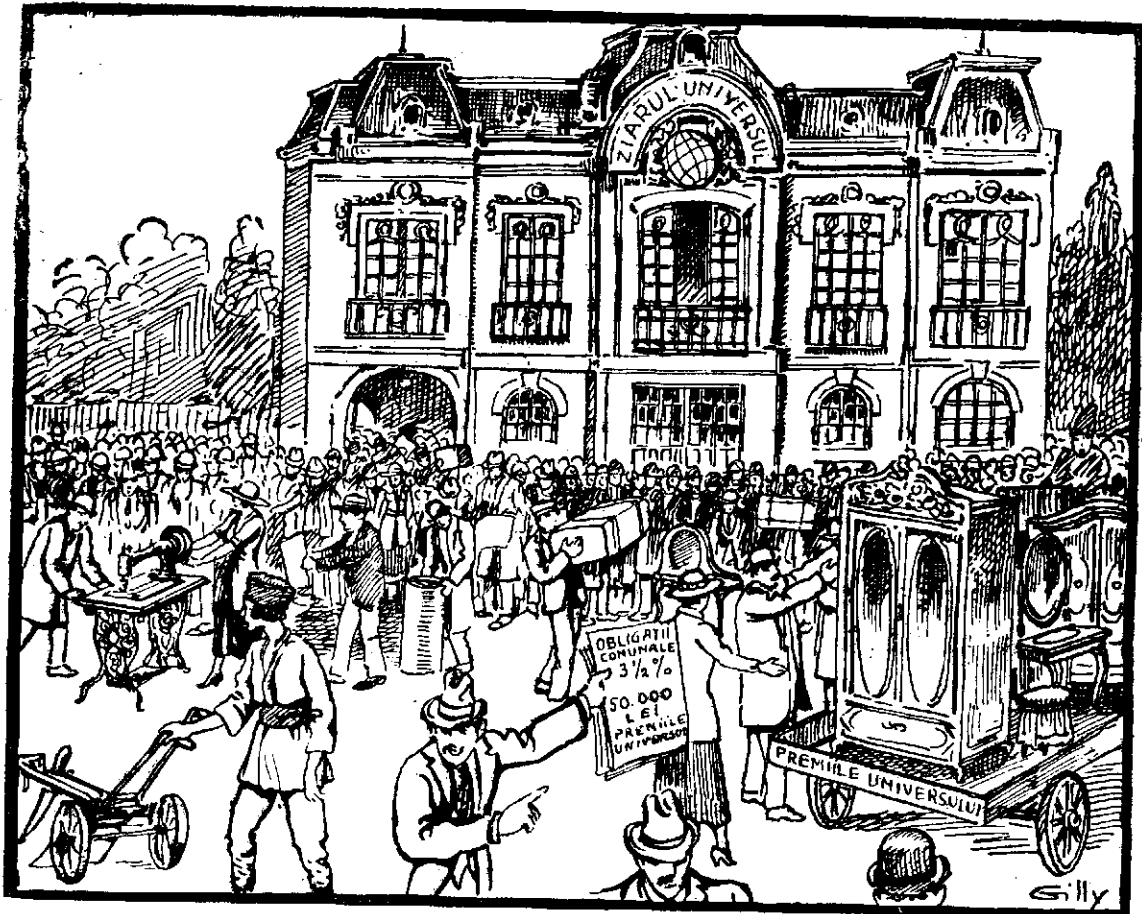
Atunci, ștergându-și și răsucindu-și mustățile, se pleacă spre nevasta lui și, fără să vrea să știe de nimic și de nimeni, îi dă sărutarea pe care are drept ca bărbat să i-o dea.

(Va urma)

Brunele înșeală, blondele trădează.

PREMIILE LUNARE

Oferite de ziarul „UNIVERSUL” cititorilor și abonaților săi.

Insemnările unui trecător

Unui profesor, îi spuneam într'o zi, că nu-și face cursurile regulat; că în lucrările, pe care le publică, nu indică autorii consultați; că în convorbirile particulare, condamnă atitudinea studenților, iar între studenți, le împărtășește total atitudinea.

Profesorul de filosofie mi-a răspuns violent:

— Ești cinic.

Am înțeles atunci, că a fi cinic înseamnă a spune pe nume, lucrurilor așa cum sunt, nu cum o fi să fie.

Sunt oameni și lucruri despre care nu se vorbește, nu se scrie. Nu se vorbește și nu se scrie, cași cum nici oamenii, nici lucrurile n'ar exista.

Și totuși și oamenii și lucrurile, despre care nu se vorbește, există, își au cadrul lor de importanță și necesitate.

Pare că constatând aceasta, să inclinăm a crede, că ceea ce dă o vie realitate existenței, este vorba despre ea.

Ca probă în acest sens, am putea aduce campaniile de presă împotriva ilegalităților, abuzurilor și celor cari le săvârșesc, căci aceștia și aceștia sunt și cei mai mulți și cei mai reali.

Nici odată n'am fost mai docil, mai fericit docil, — dacă vreți — ca atunci când mi sa dat povața să nu fiu cheltulor și n'am avut în buzunar, bani nici pentru o țigare.

Categorisim pe oameni, după cum

ni temperamentul: în buni și răi; sau în plictisitori și simpatici; sau în sinceri și caiafe.

Nu știu, dacă cea mai potrivită categorisire nu-i aceea: în simpatici și plictisitori. Căci simpaticii sunt și buni și răi, întrucât în fiecare moment avem nevoie și de spor de bunăstare și de un pic de venin.

Simpaticii sunt și sinceri și sinceri și caiafe, căci oricând suntem și orgoliosi și un pic dispuși spre adevăr.

Iar plictisitorii la fel, cu deosebire, că înfățișează însușirile în ordine contrară de cum le înfățișează cei cari ne par simpatici.

Trab.

Sonetul primăverii

*Cu florile din urmă de ninsoare
Ce se topesc căzând ca mici mărgele,
Timidă, delicată, câte-o floare
Și arată ochi albaștri sau de stele.*

*Atâția ghiociei și lăcrămioure!...
Și câte drăgălașe viorele:
Mirosurile lor îmbătătoare,
Aduc atâta fericire'n ele.*

*Și'n mine cu această primăvară, —
Sădite de ochi negri și de soare,
Din sufletu-mi începe să răsară
Flori tinere și-atât de îmbătătoare.*

*O! fericiți cei cari în primăvară
Simți-vor cum răsare întâia floare.*

Nikita Macedonski

MICHEL PROVINS

Prietenul casei

Intr'un orașel de provincie — pe care farmecul naturii l'a înzestrat cu toate frumusețile — trăește o familie fericită.

Jules Perillot care a dus o viață sbuciumată și pe care odinioară îl atrăgea Parisul cu sgomotul lui infernal, se simte foarte obosit la vârsta de 58 ani și a găsit cu cale — după îndemnul doctorilor — să se retragă într'un orașel de provincie spre ași petrece liniștit restul zilelor, alături de soția lui Cecila.

Cecile Perillot, tânăra lui soție, în vârstă numai de 22 ani, de o frumusețe răpitoare, cu ochii mari și limpezi, ce par oglinda unui suflet din cele mai curate, își îngrijește soțul cu cea mai mare atențiune și nu pare a avea altă grijă decât aceea de a îndulci printr'un surâs blând și dulce, bătrânețea și suferințele soțului său.

Bourdel, căpitan în retragere, fire posomorâtă și intrigant cu diplomă, vine din când în când să vadă pe Perillot, prietenul de chefuri de odinioară.

Tilloy, funcționar la o întreprindere comercială din acel orașel, căruia i se mai zice și „Domnul Amédée” este intimul familiei Perillot, sau prietenul obicinuit al casei.

Intro după amiază călduroasă de vară, Perillot, întins pe patul de suferință și îmbătat de mirosul parfumat al florilor din grădina, ascultă cu multă atențiune noutățile din jurnale citite de Cecile, scumpa lui soție.

Perillot. — Mulțumesc draga mea Cecile, e mai bine de o oră de când citești, și mi-e teamă să nu te obosesc prea mult.

Cecile (voioasă). — Nu sunt obosită de loc, pot să mai citesc încă o oră, dacă te interesează așa de mult noutățile.

Perillot. — Nu, mulțumesc. Ajunge. Am aflat toată situația politică și faptele diverse ce mă interesau.

Cecile. — Atunci trebuie să te culci, să te odihnești.

Perillot. — Ca de obicei, dar astăzi n'ași vrea să adorm așa de repede. Privește!... ce minunată zi de vară, o adevărată sărbătoare a naturii. Pomii sunt plini de sevă, florile te îmbată cu mirosul lor, și jos, în vale, murmurul liniștit al pârâiașului se aude ca o melodie divină.

Simțind toate acestea, ești cuprins de un dor de liniște care te face să uiți suferințele și să ți se pară viața dulce... (întorcându-se către Cecile). dulce pentru că ești tu lângă mine. Spune-mi drept Cecile, așa e că sunt un egoist?

Cecile. — De ce?

Perillot. — Pentru că nu mă gândesc decât la mine, condamându-te să duci o viață scârboasă care nu corespunde vârstei tale. Viața ta este un sacrificiu, tu nu cunoști bucuria și veselia vește.

Cecile. — Bucuria mea este când te văd vesel sunt fericită când zâmbești.

Perillot. — Nu știu cum să-ți mulțumesc pentru bunătatea ta. Dacă ești nefericită lângă mine, te rog să mă ierți.

Cecile. — Nu fii răutăcios, nu-ți dau voc să vorbești astfel.

Perillot. — De ce nu te-am cunoscut la 27 ani. Am fi fost cei mai fericiti din lume...

Cecile. — Nu-ți mai aduce aminte de trecut. Trecutul aduce întotdeauna întristarea.

Perillot. — Nu mă întristează trecutul, și tocmai în acest fapt constă egoismul meu criminal. Nu mă întristează trecutul pentru că te am pe tine lângă mine, veșnic bună, blândă ascultătoare. Nu mă întristează trecutul pentru că în schimbul zilelor sbuciumate de odinioară, găsesc alinaarea în mângăerele tale. Nu mă întristează trecutul și binecuvântează suferințele ce m'au doborât, făcând din mine un copil pe care îl răsfeți și îl îngrijești cu o dragoste de mamă. Niciodată n'am îndrăznit să-ți fac această mărturisire...

Cecile. — Și eu îți mulțumesc pentru această mărturisire. Niciodată vorbele tale nu m'au mișcat ca astăzi, și n'am recompensat truda mea. Fii liniștit... nu cer, și nu am nevoie de nimic.

Perillot. — Scumpa mea soție... (îi sărută mâinile).

Cecile. — O lacrimă? De ce mă plângi. Uite, ochii îți sunt înecați în lacrimi... Haide fii cuminte, și odihnește-te...

Perillot. — Acum pot să adorm, sunt aproape orele 4. Domnul Amédée trebuie să sosească să-ți ție de urât. Te rog să-l oprești astăseară la masă. Vom juca pe urmă un bridge în trei.

Cecile. — Cu o singură condiție: să dormi mai mult. Eu voi sta lângă tine și vau lucra.

(Va urma)

Traducere de Corneliu Ionescu

Rezultatul tragerii Premiilor filatelice

Iată rezultatul tragerii primei serii de premii filatelice pe care le-am oferit cititorilor noștri:

Lotul 1. (Seria jubilară 1906) Eugenia Marinescu, str. Brațului 7, loco.

Lotul 2. (200 mărci diferite) Victor Băloianu, Despot-Vodă 5, loco.

Lotul 3. (50 mărci polonez) A. Hiescu elev școala de notari, Curtea de Argeș.

Lotul 4. O marcă bolșevică de 22,500 ruble) Ion Al. Mandru, notar com. Pietroșița, Dâmbovița.

Lotul 5. (O serie de 20 valori, ocupația germană în România) Stela Chicoș, str. Verde 11 bis, loco.

Câștigătorii din Capitală se vor prezenta personal la Direcțiunea ziarului „Universul” pentru a-și ridica premiile; cei din provincie le vor primi recomandate.

În numărul viitor vom anunța a doua serie de premii.

Hector Malot

Umbră misterioasă

— Urmare și sfârșit —

Imi trebui șase luni, șase luni de friguri, de temeri, de speranțe; șase luni de chinuri dar și de fericire.

Insurat, fericirea mea își continuă drumul desfătător. Se desvoltă și ar fi fost senină, fără nori dacă nu mi s'ar fi părut că soția mea era apăsată de un fel de melancolie, de o tristețe nedeslușită. Li părea rău că s'a măritat? Vedea în mine un bărbat altul decât acela pe care-l visase?

Nu puteam să mă opresc la aceste chestiuni cu atât mai mult cu cât ea îmi arăta multă dragoste, nu prea expansivă însă, nu prea manifestă, ci discretă, măsurată, profundă, și așa că ar fi trebuit să nu ai ochi ca să n'o vezi, și să n'ai inimă ca să n'o simți.

Și cu toate acestea?

Punctul acesta de întrebare care se ridica înaintea mea și, în jurul căruia mă învârteam și mă răsuceam în deșert, mă chinuia cu atât mai mult cu cât, fără el, aș fi fost omul cel mai fericit de pe lume. Dragostea asta îmi redase viața; mai mult decât viața, îmi redase tinerețe și, împreună cu ea, credința, entuziasmul; mă simțeam acuma în vârstă de 20 de ani, și eram sigur că această îmi era vârsta și nu mai mult.

Prin însurătoarea mea totul se schimbă la Andol. Castelul vechi fusese transformat; liniștia din el urma acuma mișcarea, căci voisem ca, împrejurul stăpânii casei, totul să fie tânăr și strălucitor ca și ea.

Primeam lume multă, mosafiri numeroși. Firește că, printre oaspeți, era și baronul. Venea des la noi și, când eram singuri, stătea mai multe zile la noi.

Itr'o zi, eșirăm câte trei în trăsură, un break descoperit; și eu aveam să mân cai și Soția mea se așezase lângă mine, iar baronul la spate, pe una din băncile lăturașe.

Scopul plimării noastre era să mergem la notarul meu, cu care aveam să hotărâsc o afacere urgentă.

Sosind la notar, îl găsirăm gata să iasă și, lucru neașteptat, la un oraș politicos ca el, nu se întoarse ca să ne primescă.

— Imi pare rău, zise, dar sânt chemat la Fontanieu pentru facerea unui testament care nu poate să fie amânat.

— Ei, atunci, urcă-te colea în trăsură; Fontanieu e în drumul nostru și te vom duce acolo. Vei merge astfel mai fute decât pe jos și vom putea să vorbim pe drum; afacerea mea e și ea urgentă.

Soția mea sări sprintenă pe trotuar și se așeză apoi lângă baron. Trebui dar ca, cu toate împotririile lui curtenitoare, notarul să se așeze lângă mine pe capra trăsorii.

Plecarăm și, tot vorbind de afacerea mea, ojunserăm la Fontanieu, unde lăsai pe notar la răscrucea drumului care ducea la clientul lui.

Nevasta mea vru să se coboare ca să se urce pe capra lângă mine, dar o oprii. Făcui așa pentru că, la sfârșitul verii, te cufunzi în praful alb al drumurilor din Provence până la glesne. Și în locul unde ne oprisem praful acesta tocmai se grămădisise într'un strat mare. Stărui, dar eu nu cedai.

— La ce să mai schimbi locul, când, peste o jumătate de oră vom ajunge la castel?

Și dădui cu biciul în cai.

Dela Fontanieu, până la Andol, drumul șerpuește în cotituri pe coasta unui deal răpos. De o parte, la stânga, se ridică un zid gol; de cealaltă parte, la dreapta, sunt povârnișuri repezi acoperite de sfărâmaturi de stânci surate, iar în fund, la vre-o sută de metri, e adâncul unei prăpăstii.

După ce urcarăm un suiș de vreun kilometru, trebuia să coborâm o coastă lungă și repede. Era momentul pentru mine să fiu cu luare-ămințe, pentru că gonacii mei erau tineri, svăpăiați, înhămați de, curând și trebuia să-i țin bine în frâu. Încețai dar de a mai schimba vorbe cu baronul spre care, în timpul urcușului, mă întorsesem pe jumătate. De aci înainte mă ocupai numai de cai.

Ca să înțelegeți ce am să vă spun mai la vale, trebuie să vă explic că aveam, la dreapta, soarele în asfințit,

asa că, spre a nu fi orbiți, nevasta mea și baronul ședeau pe aceeași bancă, întorcând spatele la lumina prea vie a soarelui.

D'odată, pe peretele de piatră, tăiat în coasta dealului, văzui, pe luciul albicios, două umbre negre apropiate una de alta ca ntr'o sărutare.

A fost ca un fulger, pentru că peretele întrerupându-se repede, din din cauza unei mișcări a terenului, nu mai văzui nimic.

Dar mai îndată, peretele stâncii apărui iar, și văzui iar cele două umbre reflectate așa de lămurit ca într'o oglindă; văzui umbra soției mele și umbra baronului. Baronul aplecat spre soția mea, care părea că se da înapoi, o săruta pe gât.

Era cu puțință! Ori mi se făcea o nălucire?

Dar realitatea era acolo, văzută, întipărită pe peretele stâncii. Văzusem și vedeam.

O văzusem pe ea, îl văzusem pe el; îi văzusem pe amândoi!

Fără să mă întorc spre ei, arsei furios cu biciul caii și-i făcui să sară peste parapet.

Când mă trezii, mă văzui întins pe povârnișul dealului, oprit înloc de o rădăcină de copac.

O voce slabă, o chemare răsună d'asupra mea; mă întorsei cu greu spre partea de unde venea vocea.

— René!

Ea era. Se ținea cu mâna de un colț de stâncă.

Mă ridicai puțin.

— Am văzut, am văzut sărutarea! zisei.

— D-zeule! șopti ea.

Și desfăcându-și mâna de pe colțul de stâncă se rostogoli pe lângă mine, alunecând pe povârnișul repede. În căderea ei îmi aruncă o privire plină de dragoste supremă.

Lucrătorii care tăiau pietre, atrași de sgomotul căderii îngrozitoare, îmi venii în ajutor. Un picior mi-era rupt și un umăr îmi sărise din loc. Nu puteam să mă mișc.

Puteam însă să vorbesc, să întreb. Aflai că ea murise zdrobită în fundul prăpăstiei; și el asemenea era mort.

Medicii mă scăpară.

Peste cinci luni din ziua fatală, am putut să însoțesc pe oamenii legii care procedară la facerea inventarului necesar.

Intr'o mobilă din odaia soției mele, se găsi un teanc de scrisori pe care mi-le dete notarul; erau ale baronului. Prima mea mișcare fu să le arunc în foc, însă nu le arsei.

Nenorocita fusese sedusă de baron, care, nevrând s'o ia de soție fiindcă era săracă, mă făcuse să mă însor eu cu ea. Spera astfel să și-o ție ca amantă. Dar ea nu consimțise, cu toate amenințările ce i le făcuse. Iar sărutarea pe care o văzușem, el i-o luase și ea nu i-o dăduse.

Crescuții muguri...

*Crescuții muguri s'or desface
Curând pe crengile de fag:
In foi mierlișă cuiș și-o face
Și v'a cânta cu-atâtă drag!*

*Crescutu-mi dor și el de-odată,
Nebun porni-va plin de foc,
De vrei s'ascuși, frumoasă fată
La stîlul tău să-i jaci tu loc?!*

*In stînga pieptului și-ar pune
Cuișul, ca păsărica 'n foi.
Ar spune cânt ce și glume
Și-ajă fi ferice amândoi...*

Simion Udrescu-Bălești

Dictionarul de citate românești

— de Ion B. MARIA —

Lucrarea aceasta, conștiincios și metodic înto. mită, a cărei lipsă mulți am simțit-o până acum, vine la timp ca să stea la îndemâna tuturor intelectualilor cari, fără de ea, ar fi trebuit la anumite prilejuri să răscoască bibliotecile întregi.

Din acest punct de privire, pentru marea înlesnire ce ni s'a făcut, suntem recunoscători autorului și aceluia care asigură că consiliul e dese ori aceeași lucrare — și sunt acestui: profesori și elevi, avocați și magistrați, publiciști și în genere mai toată intelectualitatea noastră — vor găsi în acest volum toate citatele și calitri: rile uzite în limbajul obișnuit și adteanului și ordșanului cu explicațiuni fericele asupra fiecărui caz în parte.

E o lucrare care merită să fie consultată nu numai atunci când ai nevoie de ea, spre folosul incontestabil al nostru al tuturor.

Correspondența filatelică

D-lui E. R. — Focșani. — Mărcile d-v. au valoare mare, în special cea de 81 parale (cap de bou I emisiune) valorează azi circa 200.000 lei.

D-lui I. — Loco — Colectiunea d-v. despre care ne scriți, trebuie văzută ca să ne putem pronunța. Indicați-ne adresa d-v.

Specialist. — Loco. — Albumul d-v. cu perechi și blocuri ne interesează, asemenea și curiozitățile și probele despre care ne vorbești. Trimiteți-ne o specificare amănunțită.

Abonat — Ploști. — Marca de 18 bani costă între 35-40 lei; cea de 6 lei de încoronare 50-60.

D-ra Pauperova, urmăriți Literarul și veți vedea cine va câștiga premiile.

Pentru orice explicațiuni adresați-vă înscris.

Două regine Filateliste. — Dintre capetele încoronate, se știe că cele mai pasionate filateliste sunt, Reginele Italiei și Belgiei, cari posedă importante colecțiuni.

Poșta Redacției

Avocat Tg. Bezina. — „Zadarnic treci cărarea și rătăcești pe la poștii”, visul de a face versuri fuge, fuge. fuge grozav.